

FUNCTIONARUL PUBLIC

ZIAR BILUNAR EDITAT DE CĂTRE ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ

SUPLIMENT LA REVISTA „ADMINISTRAREA PUBLICĂ”

Academia de Administrare Publică – standardul funcționarului public

Sub flamura Academiei de Administrare Publică, a științei administrației autohtone moderne detașamentul de funcționari publici al țării noastre, care numără peste 40 de mii de persoane, se completează anual cu cadre înalt calificate, cu viziuni europene, cu vaste cunoștințe în domeniului manage-

mentului, administrării publice, dreptului și a relațiilor internaționale - forța motrice a Republicii Moldova pe calea modernizării și a parcursului său de integrare europeană.

„Mă simt împlinit fiind ales în funcția de primar al orașului Ialoveni. Am câștigat, în primul rând, încrederea oamenilor și aceasta, o spun cu toată sinceritatea, datorită studiilor la Academia de Administrare Publică și vă încredințez că, Academia este călăuză voastră în serviciul public. Nu ratați șansa.”

Sergiu ARMAȘU,
primar de Ialoveni.

mentului, administrării publice, dreptului și a relațiilor internaționale - forța motrice a Republicii Moldova pe calea modernizării și a parcursului său de integrare europeană.

Fondată la 21 mai 1993, Academia de Administrare Publică a evaluat avansând

B). Performanțele academice ale instituției sunt demonstrate și de competențele absolvenților Academiei, care activează inovator și eficient în autoritățile publice de toate nivelurile, ocupând funcții de cel mai înalt rang. De exemplu, fiecare al pa-

științifice, inclusiv în sectorul privat, care-și motivează realizările lor performante anume datorită studiilor de la Academia. Despre unele opinii ale absolvenților Academiei puteți citi în numărul 10-11, curent, al ziarului „Funcționarul Public”.

administrative centrale), profesori din instituții de peste hotare, reprezentanți ai ambasadelor străine, acreditate în Republica Moldova. Academia dispune de un complex academic de studii bine dotat care permite asigurarea condițiilor optime pentru

„După absolvirea Academiei de Administrare Publică îmi vine cu mult mai ușor să-mi îndeplinesc mai eficient funcțiile mele ca specialist și ca manager. Ceea ce le urez tuturor celor care își doresc o carieră de succes în serviciul public sau privat.”

Octavian GRAMA,
viceministru al sănătății

„Cei care doresc să se dezvolte în plan profesional, să facă o carieră de succes, și cel mai principal, să fie de un real folos țării sale, să folosească oportunitățile de unicat oferite de Academia de Administrare Publică și să facă, neapărat aici studii de masterat.”

Nestor GROZAVU,
viceprimar general al mun. Chișinău

timpul, devenind astăzi Centru de excelență și de elită în domeniul administrației publice, unica instituție de învățământ superior de profil din țară (studii de masterat, ciclul II, și de doctorat, ciclul

trulea deputat în Parlamentul Republicii Moldova este absolvent al Academiei. Ei se regăsesc în rândurile miniștrilor, ale președinților de raioane, ale funcționarilor din instituțiile publice și cele

Ne aflăm în pragul noului an de studii 2015 – 2016. Despre condițiile de admitere, specializările studiilor superioare de masterat vă puteți informa din paginile 6 – 7 ale ziarului. Vom preciza doar că la realizarea procesului didactic sunt antrenați profesori, deținători de grade științifice și titluri științifico-didactice, reprezentanți ai autorităților publice (deputați în Parlamentul Republicii Moldova, miniștri, viceministri și conducători ai altor autorități

obținerea cunoștințelor teoretice și aptitudinilor performante în domeniile științei administrației.

Dacă Vă doriți o carieră de succes, dacă doriți să participați la edificarea unui sistem administrativ performant în Republica Moldova, care ar contribui la sporirea gradului de civilizație a țării, Vă așteptăm la Academia de Administrare Publică. Comisia de admitere va recepționa dosarele în perioada 20 iulie - 02 august 2015.

Președintele Nicolae Timofti, Doctor Honoris Causa al Universității din Suceava

Președintele Republicii Moldova, domnul Nicolae Timofti, a fost distins cu titlul de Doctor Honoris Causa din partea Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava, România.

Evenimentul solemn s-a desfășurat în prezența președintelui României, domnul Klaus Werner Iohannis, a

numeroși oficiali din Republica Moldova și România, ambasadori, academicieni, profesori și studenți.

Vă prezentăm discursul, în variantă prescurtată, al președintelui R. Moldova, Nicolae Timofti: „Acest titlu, pe care cu atâta amabilitate mi-l acordă Universitatea „Ștefan cel Mare”, îl privesc ca pe expresia acelor legături străvechi, păstrate cu sfințenie în inimile noastre, contrar granițelor administrative, trasate abuziv peste trecutul comun.

Statul R. Moldova, al cărui Președinte am onoarea să fiu, are o singură șansă pentru a

se moderniza și pentru a-și asigura o dezvoltare durabilă. Aceasta este integrarea în Uniunea Europeană. Norocul Republicii Moldova este că are alături o Românie, un stat membru al Uniunii Europene, care tot mai mult se afirmă ca pilon important al stabilității și securității în această regiune.

Calea Republicii Moldova spre Europa trece prin România. Nu mai puțin importante decât arterele rutiere, ce vor lega Republica Moldova de România, trebuie să devină și traseele pe care circulă, în limba română, informațiile, ideile, conceptele și valorile.

Trebuie să demolăm barierele administrative și economice care împiedică accesul în Republica Moldova al posturilor de televiziune, filmelor, programelor de calculator și aplicațiilor în limba română, al culturii pop de expresie românească etc.

Sunt convins că, într-o zi, mai devreme sau mai târziu, ne vom reîntâlni cu toții în UE.

Hotarul de pe Prut va fi o pură formalitate. Ne vom deplasa de la Chișinău la Suceava pe o autostradă modernă, pentru a ne vizita nepoții, studenți și profesori la Universitatea „Ștefan cel Mare.”

Cooperare Republica Moldova - Spania

Președintele Parlamentului, Andrian Candu, a solicitat sprijinul autorităților spaniole pentru semnarea acordurilor de protecție socială a cetățenilor moldoveni aflați în Spania. Subiectul a fost discutat în cadrul unei întrevederi cu Secretarul de Stat al Ministerului Afacerilor Externe și

Cooperării al Regatului Spaniei, Ignacio Ybáñez, aflat într-o vizită în țara noastră.

Andrian Candu și-a exprimat speranța că urmează a fi stabilită o nouă etapă în relațiile de colaborare dintre R. Moldova și Spania pe diverse dimensiuni, în special, la nivel economic, social și cultural. Este vorba de implementarea unor proiecte comune economice, în domeniul transporturilor și energetic, la nivel de infrastructură, precum și organizarea unor misiuni de afaceri pentru atragerea investițiilor spaniole în economia R. Moldova.

În cadrul discuțiilor, Președintele Parlamentului s-a mai referit la prioritățile legislative și la evoluțiile politice din țară. „Prioritățile noastre pentru următoarea perioadă sunt crearea unei coaliții parlamentare majoritare, investirea noului Guvern și reluarea negocierilor cu FMI pentru a continua procesul de implementare a agendei de reforme și de democratizare a țării, de creștere economică, crearea unui mediu de afaceri atractiv și lupta cu corupția. Pentru a implementa prevederile Acordului de Asociere este nevoie, în primul rând, de

stabilitate politică”, a declarat Andrian Candu.

Andrian Candu a mulțumit autorităților spaniole pentru faptul că Parlamentul Spaniei a ratificat Acordul de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, iar în prezent documentul urmează a fi semnat de Regele Spaniei.

La rândul său, oficialul spaniol a salutat eforturile de integrare europeană a Republicii Moldova, menționând că Spania va susține și în continuare țara noastră în procesul de modernizare și democratizare.

Planul Acordului de Asociere RM – UE actualizat de Guvern

Membrii Guvernului s-au reunit recent în cadrul Comisiei Guvernamentale pentru Integrare Europeană (CGIE), pentru aprobarea actualizărilor Planului Național de Ac-

țiuni pentru implementarea Acordului de Asociere RM-UE (PNAAG), discutarea implementării PNAAG în semestrul I din anul 2015, dar și a evoluțiilor în primul an de la semnarea Acordului.

În debutul reuniunii, a fost convenită lista Consilierilor europeni de nivel înalt care, începând cu 1 ianuarie 2016, vor contribui la reformarea sectoarelor prioritare pentru implementarea Acordului de

Asociere. Mai mult, în sectoarele cele mai problematice – sectorul financiar, sistemul bancar și lupta împotriva corupției – consilierii vor fi angajați în timpul cel mai apropiat. Procedura de selecție a fost deja lansată.

În cadrul ședinței, miniștrii au aprobat varianta finală a PNAAG actualizat, care include ajustările necesare ale măsurilor și termenelor propuse pentru realizarea articolelor

din AA/DCFTA, ținând cont de rezultatele primelor luni de implementare, dar și de recomandările partenerilor europeni.

De asemenea, CGIE a decis oferirea accesului pentru publicul larg la platforma online de raportare pe marginea Planului de acțiuni, care permite vizualizarea nivelului de realizare a fiecărei acțiuni în parte și progresul înregistrat în implementarea Acordului.

ÎMPREUNĂ PENTRU O VIAȚĂ MAI BUNĂ

Era o zi de vineri, 24 aprilie curent, zi deosebită pentru noua promoție de absolvenți ai Academiei de Administrare Publică, învățământ cu frecvență redusă; ziua înmânării diplomelor, o încununare a studiilor aprofundate de doi ani și jumătate în lumea miraculoasă a științei administrative. Solicitând opinii ale absolvenților referitor la studiile făcute, planurile de viitor, l-am cunoscut și pe primarul comunei Cubolta, raionul Sângerei, Alexandru Sîrbu, care adânc emoționat, ne-a mărturisit că studiile la Academie i-au întrecut așteptările, i-au deschis noi viziuni, moderne, europene pentru o activitate mult mai eficientă de dezvoltare durabilă a satului natal, pentru ce avea să mai treacă un examen, test al încrederii acordate de consătenii săi.

„Poate că vă intrigă aceste gânduri optimiste ale mele, ținea să accentueze domnia sa, referindu-se la alegerile locale curente. M-am înscris din nou în cursa electorală și consider că studiile la Academie vor fi un atu puternic pentru mine”.

Argumentele sale s-au adeverit și Alexandru Sîrbu câștigă alegerile din primul tur. L-am sunat și l-am felicitat cu acest nou eveniment din viața sa și am fixat o întâlnire pentru a discuta despre sat și primărie.

Născut într-o familie de gospodari cu mulți copii, părinții căruiă toată viața au lucrat în fosta gospodărie agricolă, a continuat mersul obișnuit al semenilor săi, își amintește A. Sîrbu. „Școala medie din satul natal, studenția la Universitatea Tehnică a Moldovei, armata și căsnicia. Pentru a-mi întreține familia am plecat la Moscova. În 2002, având deja 2 copii, am decis să ne oprim acasă, astfel

Alexandru SÎRBU,
primar de Cubolta

am deschis o întreprindere individuală, activând în domeniul comerțului și producerii ciupercilor. În 2006, am fost angajat în compania Coca-Cola, unde am activat până în ziua alegerilor din 2011. Concomitent cu serviciul în această companie, am făcut și studiile la Universitatea Baltică din Sankt-Petersburg, facultatea jurisprudență.

Sincer să fiu, planurile mele erau să-mi dezvolt în continuare afacerile, dar oamenii din sat mi-au schimbat radical aceste planuri. Adică m-au tot contactat, ne întâlneam și îmi vorbeau cum erau lucrurile în alte primării, cum se dezvoltă satele și cum stagnează satul nostru. Vedeam și eu cum era satul nostru natal, un sat de oameni gospodari, cu tradiții răzeșești, lăsat de izbeliște și aceasta mi-a trezit interesul pentru administrația locală. Astfel, am decis să candidez la funcția de primar, un domeniu necunoscut pentru mine, dar hotărât să aduc schimbarea așteptată atât de mult de dragii mei consăteni”.

A câștigat alegerile și, după cum spune o vorbă populară, și-a suflecat mânecile și a pornit la drum. Problema prioritară de atunci erau gunoșiile spontane pe tot perimetrul comunei, drumurile proaste, lipsa iluminatului stradal și altele. În 2012, au fost lichidate toate gunoșiile spontane, iar cetățenii adună deșeurile menajere

într-un singur loc amenajat și îngrădit, care este permanent deservit de un buldozer.

Datorită autorizației obținute de la Inspectoratul Ecologic de Stat pentru extragerea deșeurilor de pietriș și meluză din fosta carieră din localitate, în același an au fost plombate și nivelate peste 80% din drumurile locale, în continuare fiind întreținute într-o stare bună cu ajutorul unei greder.

Începând cu 2012 și până în prezent, a fost instalat iluminatul stradal extins pe mai mult de 75% din suprafața comunei.

Proiectele cele mai importante pe perioada primului său mandat sunt construcția apeductului cu o lungime de 7,24 km pe porțiunea de sat unde nu sunt fântâni de mină, construcția trotuarului cu pavaje pe lungimea întregului sat, peste 2 km, reparația capitală a Casei Sportului care era doar o clădire fără acoperiș, uși, ferestre, fără pardoseli. În septembrie 2014, au fost finalizate aceste lucrări și a fost creată filiala din Cubolta a Școlii Sportive Sîngerei, frecventată de peste 120 de copii la secțiile sportive judo, lupte, tenis de masă, haltere și fotbal, dar și cei mai în vârstă. La nivelul 2 este amenajată sala pentru ansamblul de dansuri populare „Brăuleț”, o mândrie a sătenilor.

Tot în acești ani a fost reparată și clădirea primăriei, birourile fiind dotate cu calculatoare și mobilier, astfel ca fiecare funcționar public să aibă condiții bune de lucru pentru prestarea serviciilor de calitate, dar și pentru confortul consătenilor.

Nu a rămas fără atenție nici noua generație. Au fost efectuate lucrări de reparație capitală la grădinița de copii, fiind procurat mobilier cu veselă, a fost schimbat, total-

mente, sistemul de încălzire, a fost amenajat terenul de joacă și s-a extins spațiul prin amenajarea sălii pentru festivități.

Făcând o totalizare a celor realizate pe perioada primului mandat, primarul A. Sîrbu se arată mulțumit că au fost depășite promisiunile electorale, deoarece, fiind la început de cale, și-a programat doar obiectivele prioritare, ca să nu dezamăgească consătenii, alegătorii săi, dar pe parcurs au fost mai multe realizări. În perioada mandatului său au fost investite peste cinci milioane de lei în infrastructura localității. Toate acestea, în mare parte, datorită studiilor la Academia de Administrare Publică.

„La începutul activității mele în primărie, îmi amintește primarul de Cubolta, am participat la primele cursuri de instruire a noilor aleși, organizate de Academia de Administrare Publică. Și atunci am simțit necesitatea de a studia aprofundat această ramură, absolut nouă pentru mine, și în anul 2012 m-am înscris la studii de masterat.

Teza de master a fost una foarte actuală: „Modernizarea APC din perspectiva integrării Europene,” conducător științific fiind dna Tatiana Șaptefrați, doctor, conferențiar universitar. Partea practică a tezei a fost axată pe descentralizarea administrativă și asigurarea autonomiei locale, precum și pe unele modele de organizare administrativ-teritorială la nivel local care pot fi utilizate în Republica Moldova.

Sunt satisfăcut că am câștigat al doilea mandat de primar, în primul rând, pentru a continua proiectele începute. Prioritare rămân a fi extinderea apeductului pe toată comuna, reparația casei de cultură, reparația drumurilor locale, amenajarea stadionului și tribunelor pentru spec-

(Continuare în pag. 9)

ÎNCREDEREA CETĂȚEANULUI MI-A HĂRĂZIT DESTINUL

Valentin Guțan, unul dintre cei mai longevivi primari, câștigă detașat din primul tur de scrutin cel de-al optulea mandat de primar al orașului Cricova, municipiul Chișinău. Acest rezultat este o încununare a activității sale în funcția de primar pe parcursul celor 7 mandate, după cum constată însuși primarul Valentin Guțan.

„Aprecierea cetățenilor m-a ținut în acest scaun atâția ani și m-a determinat să nu mă gândesc să plec într-o altă funcție. Plus că, timp de opt legislaturi, la Cricova niciodată nu s-a organizat al doilea tur. Am reușit să găsesc punctele de tangență viabile cu cetățenii. Dacă după rezultatele alegerilor din 14 iunie 2015 s-ar fi organizat turul doi de scrutin pentru mine ar fi fost ca o lovitură.”

O istorie de succes a primarului longeviv, cu atât mai interesantă că, în pragul maturității, domnia sa avea cu totul alte vise.

„Eu visam să mă fac pedagog. Am absolvit Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă,” devenind profesor de istorie. Probabil că, soarta le aranjează pe toate, după cum e mai bine. Profesor de istorie am fost patru ani, pentru ca în 1987 să fiu propus și ales în funcția de președinte al Sovietului de orașel Cricova, cum se numea pe atunci administrația locală, și iată-mă sunt aici. Așa că nu a fost inițiativa mea pentru această funcție că sunt bun și tânăr, dar am fost propus la acest fotoliu, deoarece predecesorul a plecat și era nevoie de ales un nou administrator al localității, deși eu vroiam să activez mai departe pe tărâmul pedagogic. Și atunci chiar am încercat să le explic celor care m-au propus că eu am alte planuri, fiindcă eu iubeam copiii, ei mă iubeau pe mine. Însă mi s-a spus că nimeni nu se naște

Valentin GUȚANU,
primar de Cricova,
mun. Chișinău

învățat. Dacă alții s-au descurcat, te vei descurca și tu. Și așa am ajuns primar.”

Astfel că, la vârsta de doar 27 de ani, lui Valentin Guțan i se încredințează soarta de mai departe a acestei localități, din suburbia municipiului Chișinău, vestită datorită Combinatului de Vinuri „Cricova.” Și a pornit hotărât a desțeleni noul drum care avea să-i determine destinul de mai departe al vieții, după cum își amintește dumnealui.

„Probleme erau multe la Cricova, populația nu era asigurată cu apă, lipsea gazul, rețeaua telefonică pe întreg spațiul localității, energia termică, de drumuri nici nu vorbesc. Nu erau condiții pentru familiile nou formate, migrația era la un nivel foarte înalt. Era un conglomerat de probleme. Încetul cu încetul am început să le rezolv. Prima realizare a fost conectarea la conducta de gaz. După ce am rezolvat această problemă, de fapt, am înțeles cum pot fi soluționate și celelalte probleme. Și cu toate că eram la al treilea mandat, se părea că era destulă practică de lucru în administrația publică locală, că era destulă experiență pentru a soluționa acele probleme, cu care ne confruntam zi de zi. Dar întotdeauna este nevoie de îmbogățit bagajul de cunoștințe. Cu atât mai mult, că trebuiau aplicate noile principii

ale administrării publice locale, în noile condiții ale economiei de piață, ale privatizării terenurilor și bunurilor imobiliare. De aceea, am găsit de cuviință că este absolut necesar de a face studii la Academia de Administrare Publică, o instituție de învățământ superior, deschisă pentru prima dată în țara noastră, în 1993, menirea căreia era de a pregăti funcționari publici de tip nou. Era ceva necunoscut pentru noi, dar intuim că anume studiile la această Academie sunt acelea de care aveam strictă necesitate. Eu am avut fericita ocazie de a fi înmatriculat la Academie în primii ani de funcționare a ei, adică în 1994, la secția cu frecvență redusă, și pe parcurs, împreună cu colegii, ne-am pătruns de semnificația deosebită a acestor studii, fiindcă treptat ni se preda obiecte, de care nici nu bănuiam că ar avea vreo legătură directă cu specificul domeniului nostru de activitate.

De aceea, asistam cu toată seriozitatea la toate cursurile și prelegerile pentru a face față cerințelor, căutam răspunsuri la întrebări nu numai la orele de curs, dar și în biblioteca Academiei, îmbinând armonios teoria cu practica pentru a înțelege esența obiectelor predate, metodologia de aplicare a celor învățate în activitatea practică.

Cei trei ani de studii la Academie, pe care am absolvit-o în 1997, mi-au lăsat cele mai frumoase amintiri despre Academie, atât prin bagajul de cunoștințe pe care l-am acumulat, cât și prin atitudinea și competența corpului profesoral-didactic, care, vreți să știți, inițial învățam unii de la alții, îmbinând creator teoria studiată la ore, cu practica din activitatea noastră din primărie.

Și astăzi, activând în calitate de primar 28 ani, o spun

cu toată certitudinea, că acele cunoștințe acumulate în cadrul studiilor și-au găsit implementarea și rolul lor în viața de zi cu zi.”

Această îmbinare armonioasă a teoriei cu practica a fost forța motrice în realizarea pe parcursul următoarelor mandate a proiectelor investiționale pentru a îndreptăți încrederea cetățenilor: asphaltarea străzilor, iluminarea stradală, gazificarea totală a orașului, construcția apeductului și rețelei de canalizare, reconstrucția și modernizarea instituțiilor publice etc. Erau încă multe de povestit la acest capitol, dar l-am rugat să-mi illustreze toate aceste proiecte implementate prin valoarea lor. A stat puțin pe gânduri apoi mi-a răspuns prompt.

„Nu am acum o cifră precisă, dar valoarea lor estimativă este de sute de milioane de lei. Doar pe parcursul celui de-al 7-lea mandat au fost implementate proiecte în valoare de 38 milioane de lei. Și mai departe avem planuri în corespundere cu necesitățile populației. Suntem în căutarea investitorilor pentru a construi un centru de agrement pentru cetățeni, care nu corespunde cerințelor. Vrem un centru mai amenajat, mai modern. Ne dorim să finalizăm construcția rețelei de canalizare în partea veche a orașului și sperăm că problema va fi soluționată în scurt timp. Sunt în curs de elaborare și alte proiecte de dezvoltare durabilă a orașului.”

... Buna dispoziție a locuitorilor acestui oraș renovat, atestată pretutindeni, denotă încrederea lor deplină față de primarul gospodar, Valentin Guțan, pentru care interesele cetățenilor sunt mai presus de toate, îndreptățind, totalmente, înțeleapta vorbă populară „Omul sfințește locul.”

Delegație din Cehia în vizită la Academie

Pe 2 iulie curent, la Academia de Administrare Publică s-a aflat într-o vizită de documentare o delegație a Universității Tehnice din Brno, Cehia, în frunte cu dl Bedrich PUZA, director al Facultății business și management, fiind însoțit de Veronica NOVOTNA, secretar științific al facultății, precum și de reprezentanții companiei „DATAB”, directorul Jiri BUKVIC, și Vratislav DATEL, specialist în probleme de standardizare. Ei au avut o întrevvedere cu prim-prorectorul Academiei, dl Andrei GROZA, doctor, conferențiar universitar, la care au participat prorectorul Academiei, dl Aurel SÎMBOTEANU, doctor, conferențiar universitar, dnele Maria STRECHIL, doctor, conferențiar universitar, director al Departamentului învățământ superior, Teodora GHERMAN, doctor, conferențiar universitar, șef Catedră tehnologii informaționale aplicate, și Silvia DULSCHIL,

doctor, conferențiar universitar, șefa Direcției știință și cooperare internațională. Scopul vizitei l-a constituit stabilirea relațiilor de colaborare dintre cele două instituții în domeniul managementului informațional în administrația publică.

Dl Andrei Groza i-a familiarizat pe oaspeți cu istoria, structura organizațională și didactică și procesul de studii ale Academiei de Administrare Publică, menționând că

una dintre direcțiile de bază ale activității Academiei este cooperarea internațională cu instituțiile de profil de peste hotare și implementarea în parteneriat a proiectelor investiționale.

Dl B. Puza, a prezentat, la rândul său, o scurtă informație referitor la Universitatea Tehnică din Brno, care este a doua, după importanță, instituție tehnică după Universitatea Tehnică din Praga, despre facultate, accentuând

chestiunile de cooperare internațională. În acest context, oaspeții au propus un proiect de Memorandum de colaborare, în care au fost stipulate prioritățile acestei colaborări de interes reciproc. Este vorba de stagii de studii în Cehia, schimburi de studenți și masteranzi, de vizite reciproce ale delegațiilor celor două instituții de învățământ superior din Cehia și Moldova, de implicare în proiecte comune, o atenție deosebită fiind acordată studiilor anticorupție și securității informaționale, Cehia având în aceste domenii o bogată experiență, ce poate fi aplicată în structurile administrației publice din Republica Moldova.

Părțile au convenit asupra examinării minuțioase a Memorandumului pentru a fi completat, ceea ce ar permite o colaborare aprofundată și benefică pentru ambele părți și de a-l semna într-un viitor apropiat.

Cor. „F.P.”

AVIZ

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA, ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ, Catedra științe administrative

invită cercetătorii și funcționarii publici să participe la conferința științifico-practică cu genericul:

„CONSOLIDAREA ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LOCALE: INSTRUMENTE ȘI MECANISME”,

care se va desfășura în incinta Academiei de Administrare Publică la 03-04 decembrie, 2015

Conferința științifico-practică internațională *“Consolidarea administrației publice locale: instrumente și mecanisme”* este realizată în cadrul proiectului instituțional *“Consolidarea instituțională a administrației publice locale în Republica Moldova în contextul implementării Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană”*, și a proiectului comun internațional *“Dezvoltarea competențelor instituțiilor responsabile de dezvoltarea regională”*, având ca scop scoaterea în relevanță a problemelor privind

activitatea autorităților publice locale și identificarea rezervelor organizaționale, instituționale, economice și sociale privind consolidarea capacităților funcționale ale administrației publice locale și dezvoltarea regională.

În cadrul conferinței se vor realiza activități de familiarizare cu metodologia planificării strategice.

Forul științific va aborda probleme teoretice și practice, privind descentralizarea și autonomia administrației publice locale, dimensiunile buneii guvernări, dezvoltarea regională, dezvoltarea economică locală, potențialul uman în administrația publică locală, cooperarea intercomunitară, parteneriatul public-privat și dezvoltarea comunităților, managementul serviciilor publice.

Limbile de lucru: română, engleză, rusă.

Mai multe detalii aflați accesând site-ul Academiei de Administrare Publică: **<aap.gov.md>**

Academia de

Anunță admiterea prin concurs la studii superioare de master:

- **DE CERCETARE**, învățământ cu frecvență, cu durata studiilor de 2 ani la specializările:

*teoria și practica administrației publice;
management;
relații internaționale.*

- **DE PROFESIONALIZARE**, învățământ cu frecvență, cu durata studiilor de 2 ani, și învățământ cu frecvență redusă, cu durata studiilor de 2,5 ani, la specializările:

*administrare publică;
management;
relații internaționale;
drept constituțional și drept administrativ;
anticorupție;
management informațional în administrația publică.*

Admiterea se realizează
la locuri cu finanțare
bugetară și prin contract.

Administrare Publică

Participanții la concurs prezintă Comisiei de admitere următoarele acte:

• delegarea / recomandarea organului administrației publice în care activează candidatul cu indicarea specialității și a formei de studii (zi sau cu frecvență redusă)
- pentru candidații la masteratul de profesionalizare cu finanțare bugetară (model);

- diploma de licență sau echivalentă cu suplimentul (original și o copie);
- copia carnetului de muncă, autenticată de Serviciul resurse umane;
- certificatul medical-tip (nr. 086-u);
- 2 fotografii (3x4 cm);
- copia buletinului de identitate.

Depunerea actelor va avea loc în perioada

20 iulie - 02 august 2015.

Candidații vor susține:

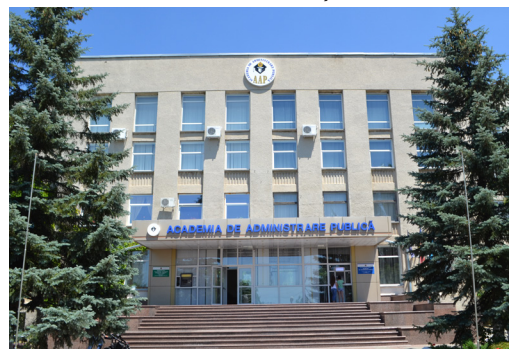
- o probă complexă la disciplina de profil (oral);
- teste de verificare a competențelor lingvistice la una din limbile străine și de utilizare a calculatorului (admis/respins).

Competențele lingvistice și de utilizare a calculatorului pot fi recunoscute în baza certificatelor internaționale TOEFL, DALF, EUROPAS, DAAF, ECDF ș. a.

Probele de admitere vor avea loc în perioada 04-06 august 2015.

Pentru optimizarea procedurii de depunere a actelor se poate utiliza formularul electronic de fișă personală privind înscrierea la concursul de admitere la studii superioare de masterat - **<aap.gov.md>**.

Candidații care au aplicat online fișă personală vor fi admiși la concurs cu condiția că setul de acte pentru dosar va fi prezentat până la 03 august 2015.

Adresa noastră: MD 2070, Chișinău, str. Ialoveni, 100,
Academia de Administrare Publică, Comisia de admitere:

Etajul I (aud. 108) Tel.: 28-48-48, tel./fax: 28-48-71

E-mail: admiterea2015@aap.gov.md

Deplasarea la Academie cu:

Autobuzul nr. 11 sau microbuzele nr. 124, 180, 190

Reforma administrativ-teritorială - imperativ al timpului

După cum v-am informat în nr. 9 al ziarului nostru, Catedra științe administrative a Academiei de Administrare Publică a demarat implementarea proiectului „Consolidarea instituțională și funcțională a administrației publice locale în Republica Moldova în contextul implementării Acordului de Asociere la Uniunea Europeană” (director de proiect, Tatiana ȘAPTEFRĂȚI, doctor, conferențiar universitar). Mai detaliat despre derularea acestui proiect aflați din interviul ce urmează.

CORRESPONDENTUL:
Suntem deja la jumătatea anului 2015, care sunt primele rezultate ale cercetărilor, conform compartimentelor și obiectivelor primei etape a proiectului.

Tatiana ȘAPTEFRĂȚI:
Cercetările în cadrul Proiectului instituțional „Consolidarea Administrației Publice locale în contextul implementării Acordului de Asociere la Uniunea Europeană” se desfășoară conform planului calendaristic pentru anul 2015. În prima jumătate a anului, activitățile din cadrul proiectului le putem clasifica în două categorii: organizatorice și de cercetare propriu-zisă. Activitățile organizatorice au fost direcționate spre promovarea proiectului și consolidarea echipei de cercetare. Activitățile de cercetare s-au focusat pe analiza sistemului actual de administrație publică locală în Republica Moldova. Pentru această perioadă echipa de cercetare a avut două obiective principale:

- studierea cadrului legal de organizare și funcționare a administrației publice locale în Republica Moldova;
- identificarea problemelor și provocărilor cu care se confruntă autoritățile publice locale.

În rezultatul investigațiilor constatăm că, în prezent, activitatea administrației publice locale este reglementată de un număr exagerat de mare de legi și acte normative care deseori complică activitatea autorităților locale. În același timp, este tergiversată examinarea proiectelor de legi extrem de necesare pentru activitatea administrației publice locale. Drept exemplu poate servi proiectul de lege cu privire la achizițiile publice. Lipsește coerența și consecvența în elaborarea și implementarea legilor și actelor normative.

Autoritățile administrației publice locale duc lipsă acută de specialiști profesioniști. Motivarea joasă a funcționarilor publici la nivel local are ca efect numărul mic de persoane cu o înaltă pregătire profesională care optează pentru încadrarea într-o funcție publică.

Unele competențe ale administrației publice locale în domeniul dezvoltării comunităților locale nu au mecanism clar, complet de implementare și de aceea, acest proces de dezvoltare este anevoios. Ca de exemplu, asocierea cu alte comunități întru crearea și gestiunea împreună a unor servicii publice. Acestea sunt doar câteva din rezultatele investigațiilor științifice efectuate de echipa de cercetare.

Menționăm, că rezultatele cercetărilor științifice au fost publicate în 11 articole științifice.

COR.: Care sunt modalitățile de cercetare și cum conlucrează echipa în procesul de derulare a proiectului cu instituțiile de profil, cu autoritățile publice locale?

T.Ș.: Metodologia cercetării în cadrul proiectului include un șir de tehnici de cercetare, analiză și investigare. În special, sunt utilizate metodele de cercetare documentară, a studiilor științifice, sociologice (chestionare), analiza funcțională și analiza organizațională.

Evident că, natura cercetărilor implică necesitatea colaborării cu autoritățile publice. În acest context, menționăm colaborarea cu autoritățile publice centrale, Direcția generală descentralizare și administrare locală a Căminului de Stat și Comisia parlamentară administrație publică, dezvoltare regională, ecologie și schimbări climatice. Cu autoritățile administrației publice locale suntem într-o relație de colaborare constructivă. Am sesizat un interes sporit din partea lor în realizarea acestui proiect.

COR.: În cadrul proiectului sunt organizate mai multe activități cum a fost și masa rotundă „Descentralizare și autonomie locală: oportunități și probleme”. Cine au participat la această masă rotundă și care sunt rezultatele ei, ce propuneri au fost înaintate pentru soluționarea problemelor abordate, valoarea lor practică?

T.Ș.: Masa rotundă „Descentralizare și autonomie locală: oportunități și probleme,” care a avut loc pe data de 27 mai 2015, este o activitate din cadrul proiectului. Această activitate a avut drept scop identificarea problemelor și provocărilor cu care se confruntă autoritățile publice locale în procesul de descentralizare și consolidare a me-

canismelor de colaborare între autoritățile administrației publice locale și centrale în procesul de descentralizare.

La eveniment au participat profesori și colaboratori ai Academiei de Administrare Publică, reprezentanți ai Comisiei parlamentare administrație publică, dezvoltare regională, ecologie și schimbări climatice, ai Direcției generale descentralizare și administrare locală a Căminului de Stat, ai autorităților publice centrale și locale de nivelurile I și II, ai societății civile (Congresul Autorităților Locale din Moldova), președintele Federației Sindicale a Angajaților din Serviciile Publice și masteranzi ai Academiei de Administrare Publică. Discuțiile au fost constructive și au generat concluzii și recomandări importante atât pentru autoritățile administrației publice centrale cât și pentru cele locale. Au fost recomandări și pentru Academia de Administrare Publică. Discuțiile au fost constructive și au generat concluzii și recomandări importante atât pentru autoritățile administrației publice centrale cât și pentru cele locale. Au fost recomandări și pentru Academia de Administrare Publică.

În șirul concluziilor constatate se enumeră următoarele:

- din punct de vedere al organizării administrativ-teritoriale, Republica Moldova se prezintă ca un stat foarte fragmentat. Majoritatea unităților administrativ-teritoriale nu dispun de un potențial adecvat pentru dezvoltare. Finanțarea autorităților publice locale este sub nivelul necesar pentru a presta servicii publice de calitate;

- în prezent, putem afirma cu certitudine că procesul de descentralizare în Republica Moldova s-a oprit: Strategia de Descentralizare și Planul de

(Continuare în pag. 9)

Reforma administrativ-teritorială - imperativ al timpului

(Sfârșit. Încep. în pag. 8)

Acțiuni de implementare a acesteia nu atestă careva activități reale. Această stare de lucruri diminuează considerabil imaginea țării atât pe plan intern cât și extern, în special, față de Consiliul Europei, care a contribuit cu sugestii și suport concret. În soluționarea problemelor de interes local autoritățile administrației publice locale rămân în continuare dependente de administrația publică centrală;

- se atestă o cunoaștere insuficientă din partea politicienilor a problemelor administrației publice locale, precum și lipsa interesului și implicării acestora în soluționarea problemelor unităților administrativ-teritoriale;

- problemă stringentă cu care se confruntă autoritățile publice locale este gradul scăzut de pregătire a aleșilor locali. Pregătirea insuficientă în domeniul administrației publice, cunoașterea proastă a cadrului legal din domeniu, lipsa experienței de gestionare a treburilor publice constituie impedimente majore în calea eficientizării procesului de administrare locală.

Printre recomandările înaintate menționăm:

- realizarea reformei de descentralizare impune necesitatea consolidării cadrului legislativ, instituțional, precum și întărirea capacităților autorităților pub-

lice locale, pregătirea și informarea societății și suportul din exterior. Se impune crearea unui Consiliu Consultativ pe lângă Parlamentul Republicii Moldova pentru asigurarea calității legilor elaborate și adoptate;

- inițierea reformei administrativ-teritoriale necesită o analiză amplă a situației autorităților administrației publice, în rezultatul căreia să fie elaborat modelul propriu, evitarea copierii modelelor altor țări, care nu sunt relevante pentru Republica Moldova;

- realizarea reformei administrativ-teritoriale în baza unui studiu științific profund. Revizuirea celor mai rezultative modele de realizare a procesului de descentralizare din spațiul european, urmând ca Republica Moldova să-și identifice propriul model reconceptualizat și argumentat științific;

- amplificarea activității grupurilor sectoriale din cadrul ministerelor și implicarea masivă a reprezentanților administrației publice locale și societății civile în activitatea acestor grupuri;

- discutarea și analiza mersului implementării Strategiei de Descentralizare și Planului de Acțiuni pentru implementarea acesteia în cadrul unei ședințe a Parlamentului. Elaborarea unor măsuri concrete cu indicarea responsabililor concreți pentru impulsivarea implementării acestor documente;

- organizarea și desfășurarea

întâlnirilor, ședințelor de lucru a Primului-Ministru, miniștrilor cu primarii. Instituirea unui mecanism de dialog între autoritățile publice locale și autoritățile publice centrale.

- utilizarea eficientă a

a tuturor participanților. Pe această cale dorim să mulțumim tuturor participanților la masa rotundă pentru receptivitate și colaborare.

Vă asigurăm că vom fi consecvenți și insistenți în

resurselor financiare și asigurarea transparenței utilizării banilor publici.

- promovarea cooperării intercomunitare în calitate de instrument pentru dezvoltarea capacităților autorităților administrației publice locale și de acumulare a experienței de lucru în comunitățile țării.

- angajarea în funcții publice numai în bază de concurs. Organizarea și desfășurarea concursurilor să fie obiectivă și imparțială. Identificarea nivelului de IQ a celor ce candidează la o funcție publică, în special, la funcțiile de conducere.

- instruirea primarilor și oficialilor aleși imediat după validarea mandatelor acestora.

Ținem să menționăm participarea și implicarea activă

acțiunile noastre în scopul îmbunătățirii mediului și activității administrației publice locale.

COR.: Ce alte măsuri se mai prevăd pe parcursul acestui an pentru indentificarea căilor de consolidare a capacităților instituționale și funcționale ale autorităților publice locale?

T. Ș.: Activitățile de cercetare în cadrul proiectului continuă, iar în perioada 3-4 decembrie, preconizăm să organizăm Conferința științifico-practică cu participare internațională: „Consolidarea Administrației Publice Locale: mecanisme și instrumente.”

Proiectul urmează să fie finalizat la sfârșitul anului 2018.

**Interviu realizat de
Ion AXENTI**

ÎMPREUNĂ PENTRU O VIAȚĂ MAI BUNĂ

(Sfârșit. Încep. în pag. 3)

tatori, amenajarea unui parc de agrement și odihnă etc.

Pentru implementarea proiectelor avem nevoie de un grup de inițiativă instruit și de un ONG, de aceea în timpul apropiat vom înregistra o organizație nonguvernamentală și o vom invita pe profesoara T. Șaptefrați, doctor, conferențiar universitar, pentru instruirea persoanelor care se vor ocupa de elaborarea proiectelor.

Sunt optimist pentru viitorul satului nostru, fiindcă oamenii sunt tot mai activi, vin

cu propuneri, sugestii care ne ajută foarte mult în lucrul nostru. În comună activează 9 agenți

economici cărora nu le este indiferentă soarta satului de

baștină, sunt receptivi când se discută elaborarea și implementarea noilor proiecte.

Astfel că, împreună cu întreaga comunitate, cu sectorul privat vom face ca satul Cubolta, care în ultimii ani se dezvoltă tot mai mult, să devină o localitate pitorească cu mai multe locuri de muncă, cu toate condițiile decente de trai și de odihnă pentru săteni, pe care ei le merită din plin”, conchide primarul Alexandru Sirbu.

Ion AXENTI

PRACTICI EUROPENE STUDIATE ÎN POLONIA

După cum v-am informat în numărul trecut al ziarului „Funcționarul Public”, în scopul realizării proiectului comun al Academiei de Administrare Publică și al Școlii Superioare de Administrare Publică din Szczecin Polonia, **„Dezvoltarea competențelor instituționale ale autorităților responsabile de dezvoltarea regională din Republica Moldova”**, profesorii Academiei: Ion Dulschi, doctor, conferențiar universitar, șef al Catedrei științe administrative, Teodora Gherman, doctor, conferențiar universitar, șefa Catedrei tehnologii informaționale aplicate, Silvia Dulschi, doctor, conferențiar universitar, șefa Direcției cercetare științifică și cooperare internațională, Tatiana Șaptefrați, doctor, conferențiar universitar la Catedra științe administrative, Ion Tipa, doctor, conferențiar universitar la Catedra științe juridice, Sveatoslav Mihalache, doctor, lector superior la Catedra economie și management, Tatiana Savca și Violeta Tincu, lectori superiori la Catedra științe administrative, au efectuat, în perioada 22-29 iunie curent, o vizită de studiu în orașul Szczecin, Polonia. Proiectul este realizat în cadrul programului guvernamental Asistența Poloniei.

O informație detaliată referitor la această vizită de studiu a prezentat pentru ziarul nostru conducătorul delegației, profesorul Ion Dulschi.

Activitățile de documentare au fost realizate în perioada 23-28 iunie, în conformitate cu agenda elaborată de partea poloneză.

Orașul Szczecin este un centru istoric, cultural, universitar, economic și administrativ al Poloniei, reședința administrației voievodatului Pomerania de Vest.

În prima zi de vizită, membrii delegației Academiei au avut o întâlnire cu conducerea Școlii Superioare de Administrare Publică din Szczecin, rectorul Magdalena Fiterniza-Gojko, prorectorul pentru cooperare internațională, Tomasz Czubara, și decanul Bazyl Baran. În cadrul întrevederii, gazdele au informat delegația moldovenească despre instituția de învățământ, programele organizate, relațiile cu autoritățile publice și piața forței de muncă.

În aceeași zi, membrii delegației au fost familiarizați cu cele mai relevante pagini din istoria Poloniei, dezvoltarea sistemului de administrare publică și activitatea autorităților privind soluționarea problemelor demografice, tehnologice, economice și alte provocări pentru sistemul de administrare polonez.

Profesorii Academiei au manifestat un interes deosebit față de metodele de lucru ale autorităților publice poloneze, în special, cea ce ține

de planificarea strategică și de implicarea mediului academic în acest proces.

În cea de-a doua zi, a fost efectuată vizita de studiu la aparatul președintelui voievodatului Pomeraniei de Vest, în cadrul căreia membrii delegației au avut o întrevedere cu colaboratorii Secției de dezvoltare a proiectelor europene, oaspeții fiind informați despre activitățile principale ale autorității regionale și modul de prioritarizare a programelor de dezvoltare.

În aceeași zi, a fost realizată și o prezentare privind aplicarea metodologiei de planificare strategică în cadrul autorităților publice din Polonia, Georgia și Ucraina.

În ziua a treia, am efectuat o vizită de studiu în orașul Swinoujscie, în cadrul căreia am avut o întrevedere cu membrii aparatului, responsabili de planificarea strategică, am fost familiarizați cu modalitățile de lucru, fiind organizată și o prezentare a obiectivelor realizate în cadrul

strategiilor de dezvoltare.

În ziua a patra, au fost realizate activități interactive privind diverse modele de

elaborare a proiectelor de dezvoltare, de identificare a priorităților în planificarea strategică.

În ziua a cincea, membrii delegației au elaborat strategii de activitate a Centrului de dezvoltare strategică care urmează să fie constituit în cadrul AAP. În aceeași zi, membrii delegației au participat la un seminar interactiv privind implementarea princi-

date mai multe aspecte privind organizarea activităților de instruire la programele de studii realizate.

Ziua a șasea a fost consacrată familiarizării cu monumentele de istorie și cultură a orașului Szczecin. Orașul impresionează prin monumente arhitecturale și de cult originale, având o istorie de circa paisprezece secole. În anul 1720, orașul trece sub stăpânirea Prusiei, iar în 1729, în castelul Szczecin, s-a născut viitoarea împărăteasă a Rusiei - Ecaterina a II-a. Captivează nu doar istoria, dar și clădirile moderne ale orașului, spațiile verzi care imprimă urbei un colorit deosebit.

Polonezii ne-au făcut să-i admirăm pentru calitățile deosebite, demonstrând deschidere, politețe și receptivitate.

piilor gender în planificarea strategică.

De asemenea, a fost realizată o întrevedere cu conducerea instituției-gazdă în cadrul căreia au fost abor-

Programul vizitei a fost realizat integral, scopul vizitei a fost atins, iar informația obținută va fi utilizată în activitatea profesională în cadrul Academiei.

Școala de vară „Tinerii împotriva corupției”

Centrul Național Anticorupție (CNA), în parteneriat cu „CNA Studentesc” și Fundația Hanns Seidel, a desfășurat cea de-a IX-a ediție a Școlii de vară cu genericul „Tinerii împotriva corupției,” care a avut loc în perioada 29 iunie – 3 iulie 2015, la Vadul lui Vodă, baza de odihnă „Odiseu.”

Potrivit CNA, anul acesta, școala a fost organizată în cadrul campaniei „EU - pen-

de a planifica, organiza și livra instruiți anticorupție de calitate.

Astfel, la lucrările școlii au participat peste 20 de tineri, membri ai Asociației Studenților Facultăților de Drept din Republica Moldova (ELSA) și CNA Studentesc, toți aleși pe bază de concurs.

Sesiunile de lucru au avut ca tematică următoarele subiecte:

- legea și corupția: fenomen, reglementări juridice, subiectul special al infracțiunilor de corupție;
- instrumentarea și judecarea cazurilor de corupție;

- rolul actorilor nonguvernamentali în prevenirea și combaterea corupției.

În calitate de formatori au participat angajați ai CNA, procurori, judecători și experți anticorupție.

tru educație prin integritate”, scopul fiind de a promova cultura de integritate în mediul universitar și civic din Republica Moldova, prin dezvoltarea abilităților teoretice și practice ale participanților

Trafic de influență la Bălți

Un bărbat din Bălți a fost reținut de ofițerii și procurorii anticorupție. Acesta este cercetat penal pentru trafic de influență.

În adresa DGT „Nord” a

asupra unor polițiști din cadrul Inspectoratului de Poliție și procurorilor Procuraturii municipiului Bălți, care examinau plângerea depusă în privința tatălui său.

În rezultatul măsurilor speciale de investigație, omul a fost reținut în flagrant delict, după primirea mijloacelor bănești.

Pe acest caz a fost pornită o cauză penală în

temeiul art. 326, alin. (2), lit b), Cod Penal al Republicii Moldova. Dacă va fi găsit vinovat, bărbatul riscă până la 6 ani privațiune de libertate sau amendă în mărime de la 60.000 la 80.000 de lei.

CNA a parvenit un denunț, precum că un bărbat ar fi pretins 1.000 de dolari SUA pentru o decizie favorabilă în examinarea unei plângeri. Potrivit denunțatorului, acesta ar fi susținut că are influență

Extorcere de sute de mii de lei

cumentat timp de câteva luni, fiindu-i transmise în această perioadă, sume de bani în mai multe tranșe.

Astfel, în urma investigațiilor efectuate de către angajații Direcției combaterea

Ofițerii Serviciului protecție internă și anticorupție (SPIA) al Ministerului Afacerilor Interne, de comun cu Procuratura Anticorupție, l-au reținut în flagrant delict pe un șef de Birou asociat de avocați din mun. Chișinău pentru extorcarea a 135.000 lei de la o persoană cercetată penal pentru trafic de copii. Conform informației, avocatul urma să influențeze factorii de decizie din cadrul Centrului pentru Combaterea Traficului de Persoane al Inspectoratului Național de Investigații al IGP al MAI, pentru ca persoana de la care extorca banii, să nu fie urmărită penal. Este de menționat faptul că, bănuitul a fost do-

corupției din cadrul SPIA al MAI, Procuratura Anticorupție a intentat un dosar penal pe numele acestuia. Ulterior, în baza materialelor probatorii acumulate, șeful Biroului asociat de avocați a fost reținut în flagrant delict, în biroul de serviciu, în timp ce îi era transmisă ultima tranșă.

Bănuitul este cercetat penal pentru trafic de influență, conform indicilor infracțiunii prevăzută de art. 326, alin. 3 lit. a), Cod Penal al Republicii Moldova.

Dacă îi va fi dovedită vinovăția, deținerea acestuia în izolator poate fi prelungită pe un termen de până la 7 ani.

Procuror corupt

Un procuror din Orhei a fost reținut de ofițerii CNA, în comun cu procurorii anticorupție. Acesta este cercetat penal pentru corupere pasivă. Potrivit

denunțatorului, procurorul ar fi extorcat și primit 600 de dolari SUA pentru a clasa o cauză penală intențată împotriva primului.

În rezultatul măsurilor speciale de investigație, bărbatul a fost prins în flagrant delict în incinta Procuraturii Orhei, după primirea mijloacelor bănești.

Pe acest caz a fost pornită o cauză penală în temeiul

art.324, alin. (3), lit. a) din Codul Penal al Republicii Moldova.

Dacă va fi găsit vinovat, bărbatul riscă închisoare de la 7 la 15 ani cu amendă în mărime de la 8.000 la 10.000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 10 la 15 ani.

Turnul Eiffel, construit după tehnologie românească

Puțini sunt cei care știu că simbolul Parisului, celebrul Turn Eiffel, a fost realizat după o tehnologie inventată în România de inginerul Gheorghe Pănculescu. După ce a absolvit cursurile Politehnicii din Zurich, inginerul Gheorghe Pănculescu ajunge să lucreze în cadrul companiei Eiffel, la recomandarea marelui scriitor, Vasile Alecsandri. În 1878, Pănculescu revine în țară pentru a construi calea ferată București – Predeal. În acea perioadă, inginerul inventează un sistem de îmbinare a traverselor de cale ferată care avea să revoluționeze construcțiile metalice. Astfel, datorită metodei de montare a șinei pe traverse în spațiul căii ferate, Pănculescu a reușit să termine lucrarea concesionată în mai puțin de un an, deși termenul de livrare era de aproape cinci ani. Impresionat de proiectul inginerului român, Gustave Eiffel se deplasează, special, la Vălenii de Munte pentru a-l întâlni pe Pănculescu, cel care avea să devină inspector general al Căilor Ferate Române. Eiffel a vrut să vadă tehnologia folosită de acesta la montarea căii ferate. În 1879, în casa unde se află acum Muzeul Nicolae Iorga, francezul a fost găzduit de Pănculescu și

a fost impresionat de genialitatea invenției românești. Aici, Gustave Eiffel, care avea să devină celebru, i-a vorbit gazdei despre proiectul său, înălțarea la Paris a unui turn ieșit din comun pentru Expoziția Universală din 1889. Împreună au discutat despre adaptarea tehnicii inventate de Pănculescu la construcția turnului, folosind subansamble metalice confecționate la sol și asamblate după aceea, pe măsura ce se înălța lucrarea. Interesant este și faptul că, destinul celor doi ingineri avea să se încheie în același an, 1922.

Studiind documentele acestor vremuri, profesorul Eugen Stănescu a găsit un studiu intitulat „Communication sur

les travaux de la tour de 300 m”, datat în 1887, în care celebrul inginer Gustave Eiffel precizează că turnul, care îi poartă numele, nu s-ar fi putut construi dacă nu ar fi aflat de tehnica inovatoare folosită de inginerul român Gheor-

ghe Pănculescu la construcția tronsonului de cale ferată București – Predeal.

Din păcate, numele inventatorului român este mult mai cunoscut în Franța decât în țara unde s-a născut. O școală generală din Vălenii de Munte poartă numele inginerului Pănculescu.

Turnul Eiffel din Paris este construit cu oțel fabricat la Reșița. Pe fiecare piesă de metal ce compune turnul Eiffel scrie : „Made in Reșița – Romania”, dar mai are în compoziția lui oțel de la furnalul din satul hunedorean Govăjdie. Acest furnal, care a produs fonta pentru realizarea mai multor elemente de rezistență ale Turnului Eiffel din Paris, va fi reabilitat și pus în valoare din punct de vedere turistic. Procesul va costa 1,5 milioane de euro și va fi realizat cu ajutorul unui proiect cu finanțare nerambursabilă.

Senatul, rectoratul și colectivul profesoral-didactic al Academiei de Administrare Publică regretă profund trecerea subită la cele veșnice a lui

Sergiu ROȘCA,

doctor habilitat în filosofie, profesor universitar, șef al Catedrei filosofie și științe umanistice a Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”, fost între anii 1996-2001 prim-prorector al Academiei de Administrare Publică, și exprimă sincere condoleanțe familiei îndurerate.

Abonarea 2015

Continuă abonarea pentru anul 2015 la revista științifico-metodică trimestrială **„ADMINISTRAREA PUBLICĂ”** și la ziarul **„FUNCȚIONARUL PUBLIC,”** publicații ale Academiei de Administrare Publică.

Revista **„Administrarea Publică”** apare trimestrial.

Costul unui abonament:

3 luni - 42 lei; 6 luni - 84 lei.

Ziarul **„Funcționarul public”** apare de 2 ori pe lună.

Costul unui abonament:

3 luni - 37 lei 80 bani; 6 luni - 75 lei 60 bani.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

Mihai MANEA - șef Secție

Ion AXENTI - secretar responsabil

Luminița BOICIUC - redactor

Vitalie NICA - redactor, designer

A DRESA ANOASTRĂ:

Mun. Chișinău, str. Ialoveni, 100.

Ziarul apare de două ori pe lună.

Indice 67919.

Coli de tipar 1,5. Tiraj: 350.

Dat la tipar 15.07.2015

E-mail: aap.editura@yahoo.com

CONTACTE:

Tel: 28-40-78

„Funcționarul Public” - supliment la revista „Administrarea Publică” -
publicație a Academiei de Administrare Publică.